

Bloddonorundersøgelse juni 2005, foreløbig sammenfatning.

Deltagelse.

Flere bloddonorer deltog i 2005 i forhold til den forrige undersøgelse i 2003. 1500 bloddonorer modtog i juni et spørgeskema og 1023 sendte deres besvarelse retur. (efterfølgende har vi modtaget 5 besvarede skemaer yderligere – mens 28 er kommet retur p.g.a. flytning, fejl i adressen eller lignende) Det er **en deltagelsesprocent på næsten 70 %!** I 2003 kom 947 af 1500 skemaer retur, hvilket gav en deltagelse på 63,1%.

Generelle iagttagelser i forhold til seneste undersøgelse i 2003:

Blandt respondenterne er der færre ældre bloddonorer i 2005 end i 2003 og flere yngre - et skift på godt 6.000 flere yngre donorer mellem 20-40 år og 6.000 færre donorer mellem 50-60 år. Men vi har tabt taget i de helt unge (18-19-årige) (kun 4 ud af 1.023!).

Antallet af donorer, som er kommet til de sidste fem år, er steget kraftigt (fra 18 til 25 %) – og 95 % af donorerne forventer at fortsætte som donorer.

Flere donorer (nu 12 %) er ikke blevet tappet det sidste år – og samtidig er flere donorer (21,9 % - eller en fremgang på over 9%) blevet tappet 4 gange!

Mændene er blevet færre. I 2003 var 49,9% mænd, nu er der kun 46,5%.

84,1% af donorerne har ikke kontakt til deres lokale korps.

74,9% har aldrig besøgt www.bloddonor.dk, selv om næsten 87 % af donorerne har adgang til internet.

24,4% af donorerne har ikke modtaget Donor Nyt nr. 79 fra juni 2005 på deres hjemmeadresse – og 15 % har aldrig modtaget Donor Nyt derhjemme.

Konklusioner på de enkelte spørgsmål (frekvenser):

Frekvens 1 - Hvad fik dig til at melde dig som bloddonor?

- Der er fortsat over **45%** der har meldt sig pga. **opfordring** fra kollega/studekammerat, familie eller venner
- Antallet af respondenter, der angiver 'hvervekampagne' som grunden til, at man har meldt sig som bloddonor, er faldet fra **11,8%** (112) i 2003 til **6,2%** (63) i 2005.
- Antallet af respondenter, der angiver '**jeg har altid gerne villet være bloddonor**' som grunden til, at man har meldt sig som bloddonor, er steget fra **22,3%** (211) i 2003 til **27,8%** (284) i 2005.

OBS: Vi har mindre fat i de 18-19-årige end før, selvom flere altid har villet været bloddonor. Det må der kunne gøres noget ved! jfr. frekvens 34 om alderssammensætningen.

Frekvens 34: Donorerens alder

Vi har fået 1.800 færre donorer blandt mellem 18-19-årige – til gengæld har vi **fået 4.800 flere blandt de 20-29-årige og 1.400 flere blandt de 30-39-årige.**

Tilsvarende har vi fået 6.300 færre blandt de 50-59-årige ... mens gruppen 40-49 er stort set uændret. Et meget fint skift med **10-12.000 yngre donorer!**

Sammenholdt med **normalfordelingen (fra Danmarks Statistik)** af de 18-65-årige ligger vi også pænt. Bortset fra 18-19-årige (som kun 4 af svarene kommer fra - og hvor vi ligger 3 %-point under normalfordelingen), følger vi pænt normalfordelingen blandt de 20-29-årige og 30-39-årige og 50-59-årige. Vi har 5%-point overvægt blandt de 40-49-årige og 3%-point undervægt blandt de 60-65-årige).

Det procentvise antal af donorer i alderen 60-65 år er mindre end tallet for normalbefolkningen. **7,8% (79)** af donorerne tilhører denne aldersgruppe mod **10,5%** af danskerne generelt.

Selvom de kan være en statistisk usikkerhed vedr. de 18-19-årige (kun 4 ud af 1.023 tilhører denne gruppe) er der grund til at **satse mere** på andelen af **de helt unge**, f.eks. gennem en større indsats **på skoler og ungdomsuddannelser**.

Frekvens 2 - **hvornår startede du med at give blod?**

7,1 % er startet inden for det sidste år, men her skal det erindres, at der er brugt 4 måneder gamle adresser. Så der er (nok) fortsat en **udskiftning på ca. 10 % på årsbasis** (I 2003 svarede 10,7 at de var startet indenfor det seneste år).

Der er nu langt **flere, som er startet inden for de sidste fem år** (fra 18,8% i 2003 til 25,2% i 2005) - og de **vil** fortsat alle (over 95 %) **fortsætte som bloddonorer** (frekvens 11).

Tilsvarende er der **færre** (fra 11,4 % til 9,1%), som er startet **for over 30 år siden og færre** (fra 20,8%-18,3%), som er startet **for over 20 år siden**.

Det er således helt klart, at der er sket en **fornyelse og en foryngelse af donorkorpset fra 2003 til 2005**.

Frekvens 3 - **hvor mange gange gav du blod i 2004?**

Andelen, som IKKE har givet blod er vokset fra 6% til 12%. Det er ganske mange, men skal sammenholdes med, at gruppen af donorer, som kun har givet en gang, er faldet fra 20,2 til 14. Til gengæld har 2% flere givet blod tre gange, og hele 9% flere givet fire gange.

Der synes at ske en **spredning af tappefrekvensen**, så der bør vist gøres noget for at **aktivere de donorer, som kun giver 0 eller 1 gang om året**.

Det skal sammenholdes med frekvens 4 - **Hvor ofte vil du gerne tappes? En tredjedel af donorerne vil gerne tappes oftere!** mens 2/3 vil tappes som nu. Næsten ingen (under 1%) ønsker at blive tappet mindre. Dette må kunne drøftes med blodbankerne.

Frekvens 5 - **har du nogensinde selv modtaget blod?**

En mindre andel af donorerne (nu 7,1 % mod tidligere 11,3%) har selv modtaget blod. Så det er en smule mindre betænkeligt at indføre dette udelukkelseskræterium end før.

Frekvens 6: **Har nogen i din familie modtaget blod?** - andelen er steget fra 46,1 til 50,5 % - så blod til familiemedlemmer er fortsat en meget vigtig motivationsfaktor.

Frekvens 7 - Kun 6,4 % er uenige i, at **blodbankens åbningstid passer dem fint**. Det et fald fra tidligere 8,5 %, så blodbankerne er blevet (endnu) **bedre til at holde åbent, når donorerne kan komme**.

Frekvens 8 **passer afstanden til blodbanken dig**, svarer kun 3,6 % nej. Så vi rammer fint med den nuværende spredning af tappestederne.

Frekvens 9, også her en forbedring - kun 8,8 % mener ikke, **at det er nemt at få fri fra arbejde/studie for at donere blod** - det er et fald fra 11% i 2003, så blodbankernes åbningstider er blevet mere donorvenlige og/eller arbejdsgivernes holdning er blevet forbedret.

Frekvens 10: **95,5%** af donorerne er **tilfredse med blodbankens service** - det er fortsat meget flot, selvom der er et lille fald fra over 97% tilfredse i 2003.

Frekvens 11- lige så flot er det, at **95,4% af donorerne forventer at fortsætte som bloddonor**. (kun 1 procent forventer ikke at fortsætte!)

Frekvens 12. Til gengæld har **84,1% ikke kontakt med det lokale donorkrops**. Her må der gøres noget!

Frekvens 13 er ret interessant, idet over halvdelen ikke har svaret om de tilhører andre frivillige organisationer eller nødhjælpsorganisationer. Af dem der har svaret, ligger især **Kræftens Bekæmpelse, DGI og DIF** højt.

Frekvens 14 Nu bruger **86,6% af donorerne internettet** (mod 83,2% sidste gang)

Men frekvens 15 viser, at over **74,9% af donorerne aldrig har besøgt www.bloddonor.dk**. Her må der også gøres noget!

Heldigvis har kun 1 af samtlige donorer, der har besøgt www.bloddonor.dk, ikke brudt sig om den! **Over halvdelen synes godt om hjemmesiden**, mens resten hverken/eller (frekvens 16).

Frekvens 17: **24,4% har ikke modtaget sidste nummer af Donor Nyt på privatadressen**. Her må desværre også gøres noget - i første omgang en opfølgende undersøgelse i oktober samtidig med udsendelse af nummer 80.

Frekvens 18 - **15% har heller ikke før modtaget Donor Nyt på privatadressen** – det er også for mange.

Frekvens 19. 10% svarer, at de **aldrig læser Donor Nyt**. Så bladet når ud til 90 % af donorerne alligevel.

Frekvens 20. Næsten 2/3 af donorerne synes, at **Donor Nyt giver den nødvendige information** om blod og bloddonation, mens kun 4 ud af 1.023 synes, at bladet ikke gør det.

Frekvens 21 - kun 0,5% synes, at Donor Nyts indhold er dårligt eller meget dårligt, så der er håb endnu. Over 54 % synes, at **bladets indhold er godt eller meget godt**, men 1/3 er neutrale.

Frekvens 22 beder om tips til **indholdet af Donor Nyt**. Svarene bekræfter læserundersøgelsen fra 2002: Donorerne ønsker stof om forskning, om personer, der haft glæde af blodet, om karantæne regler og især om, hvad blodet bliver brugt til.

Frekvens 23 a. angår benyttelsen af kulturtilbud. Som sidste gang er det **biografer og biblioteker**, som trækker bloddonorerne til. Tilsvarende (23 b) deltager rigtig mange donorer i **sportsarrangementer**.

Frekvens 24. Donorerne læser **Jyllandsposten, Politiken, Metro, Urban, Stiftstidende og regionale aviser**.

Frekvens 25 - de ser **DR1, TV2, DR2 og TV3** – i den rækkefølge. Næppe så overraskende.

Frekvens 26 - de lytter til **radioen om morgenen**, (2/3) om formiddagen (ca. 1/3) og sidst på eftermiddagen (ca. 1/3)

De **lytter** (frekvens 27) **til P3** (over 50%) , **P4** (31,4 %) og **lokalradio** (28 %).

Frekvens 28 (jobfunktion) skal tjekkes i forhold til sammenligningsgruppen, idet tallene for hele befolkningen omfatter 23,9 % arbejdsledige. Det må være en fejl, da den officielle ledighed p.t. ligger p.t. omkring 6 %. Blandt donorerne er kun 1½ % arbejdsledige, så det kan trods alt konstateres, at **meget få donorer er ledige**

Frekvens 29. Det kan hænge sammen med, at donorerne er betydeligt **bedre uddannede** end normalbefolkningen. Her har 22% sluttet med en folkeskoleuddannelse, mens **kun 8%** af donorerne **har sluttet med folkeskolen. 53% af donorerne har en erhvervsuddannelse eller kort og mellemlang uddannelse**, mens kun 43% af normalbefolkningen falder i denne kategori. 11,9% af donorerne er sluttet med studentereksamen, HF eller HTX, imod 8,9% af normalbefolkningen. Antallet af donorer med **længere videregående uddannelse svarer til normalbefolkningen** (23% begge grupper).

Frekvens **30 Husstandsindkomst**. Tallene kræver en yderligere bearbejdning, men tyder på en lidt højere husstandsindkomst hos donorerne end i normalbefolkningen (især er der **færre med de helt lave husstandsindkomster under 200.000**).

Frekvens 31. omhandler **arbejdspladsens størrelse**. Også i 2005-undersøgelsen er der **klar overvægt** (i forhold til normalbefolkningen) af donorer, som **arbejder på større arbejdspladser** (gående fra 50-100 ansatte (dobbel så mange) 100-500 ansatte (halvanden gang så mange) og flere en 500 ansatte (næsten dobbelt så mange). Meget kunne tyde på, at store arbejdspladser er gode til at skubbe til medarbejderne/kollegerne for at blive donorer.

Frekvens 32. Geografi. **Donorerne er spredt næsten nøjagtigt som den øvrige befolkning** - men med en lille overvægt til Østjylland og undervægt i det øvrige Jylland.

Frekvens 33. Køn. **Andelen af donorer, som er kvinder, er vokset** fra 50,8% i 2003 til 52,4% i 2005. Er det mon en tendens?

Frekvens 34 alder, se ovenfor.

Frekvens 35. Der er **overvægt af gifte og samlevende** personer blandt donorerne i forhold til normalbefolkningen og tilsvarende færre enlige (23,7 imod 37,3 % i normalbefolkningen). Se også ovenfor om husstandsindkomst - de to tal er nok parallelle.

Frekvens 36 Og så har **2/3 af donorerne børn**, mod kun 28,56 % af normalbefolkningen. Dette sammenligningstal skal dog også tjekkes, da det nok omhandler hele befolkningen og ikke kun de 18-65-årige.

Niels Mikkelsen